

Collegemanifest gemeente Tynaarlo 2014-2018

SAMENWERKEN IN VERTROUWEN

Collegemanifest gemeente Tynaarlo 2014-2018

SAMENWERKEN IN VERTROUWEN

D66

PvdA

INHOUD

Inleiding
Burgemeester & Wethouders

1. Algemeen Bestuur
2. Openbare orde en Veiligheid
3. Verkeer & Mobiliteit
4. Economie, Recreatie en Arbeidsmarktbeleid
5. Onderwijs
6. Sociale samenhang & Leefbaarheid
7. Inkomensvoorziening & Sociale dienstverlening
8. Gezonde leefomgeving
9. Ruimtelijke ordening & Volkshuisvesting
10. Financiële ontwikkeling
11. Samenwerking

Inleiding

Leren van het verleden, maar met de blik naar voren gericht en met een duidelijke visie op de aanpak van de uitdagingen die op ons af komen. Dat is waar het college van VVD, D66, PvdA en het CDA zich voor in wil zetten in de gemeente Tynaarlo.

De collegeperiode 2014-2018 beschouwen wij als een bijzonder uitdagende. Vanuit het rijk krijgen we de komende jaren een omvangrijk takenpakket overgeheveld op het gebied van (jeugd, zorg en participatie). Dat nodigt, meer dan ooit, uit tot goede communicatie met betrokkenen. Daarnaast staan we voor een grote financiële opgave. De bezuinigingen die gerealiseerd moeten worden voor een sluitende begroting lopen op van 1,6 miljoen in 2015 tot 2,2 miljoen in 2017. Bovendien is bij aanvang van het nieuwe college, niet alleen de positie van de burgemeester vacant, maar ook de positie van gemeentesecretaris. Beide posten worden momenteel ingevuld door een waarnemer.

De titel “Samenwerken in vertrouwen” geeft aan dat we over een stevige basis beschikken om in

de komende tijd uitvoering te gaan geven aan het takenpakket. Het zegt echter ook iets over de sfeer tijdens de afgelopen weken, waarin op een uiterst constructieve wijze het collegemanifest tot stand is gekomen.

Samenwerken in vertrouwen leidt eveneens tot een nieuwe attitude. Een attitude die kansen wil bieden, waarin de gemeente goede initiatieven waar mogelijk wil ondersteunen en faciliteren en waarin de houding van de gemeente een transitie ondergaat van “nee, tenzij...” naar “ja, mits...”.

Bij aanvang hebben alle politieke partijen geparticipeerd en meegedacht. Alle partijen realiseren zich dat de wereld om ons heen dynamisch is en in sneltreinvaart verandert. Daarom hebben wij ervoor gekozen een manifest op hoofdlijn te schrijven. Deze keuze genereert ruimte voor inbreng van de gemeenteraad en ruimte om te anticiperen op de veranderende samenleving.

De opbouw van ons manifest sluit aan bij de 10 clusters waarin ook onze begroting en jaarstukken

worden gepresenteerd. Het manifest bevat een opsomming van situatiebeschrijvingen, gekoppeld aan de formulering van denk- en ontwikkelrichtingen per cluster van beleidsterreinen.

Wij vertrouwen erop dat de samenwerking tussen het college, de voltallige raad en de ambtelijke organisatie ertoe zal leiden dat we gezamenlijk in staat worden gesteld om goede besluiten te nemen over lastige kwesties. Dit manifest zal uitgewerkt worden in een uitvoeringsprogramma dat de komende 4 jaren leidraad zal zijn voor het college, de ambtelijke organisatie en de gemeenteraad.

Uiteraard met respect voor ieders taak, rol en verantwoordelijkheid hierin.

Nina Hofstra
Miriam Engels-van Dijk
Henk Berends
Theun Wijbenga

BURGEMEESTER & WETHOUDERS

Burgemeester P. Adema

Portefeuille: algemeen bestuur en veiligheid
algemeen bestuur, brandweer en rampenbestrijding, openbare orde en veiligheid, communicatie en publiekszaken, integrale vergunningverlening en handhaving, marktwezen en evenementen, interne organisatie.

Gebiedsgericht werken: Kleine kernen

Wethouder N. Hofstra (VVD) (locoburgemeester)

Portefeuille: financiën en economie
financiën, economische zaken en bedrijven contacten (incl. Regiovisie), recreatie en toerisme, grondbedrijf, vastgoedbedrijf, kerntakendiscussie.

Gebiedsgericht werken: Vries en Tynaarlo

Wethouder M.A. Engels-van Dijk (D66)

Portefeuille: wonen en leren
ruimtelijke ordening (incl. Regiovisie), centrumplannen, volkshuisvesting, kunst en cultuur, onderwijs, integraal accommodatiebeleid.

Gebiedsgericht werken: Eelde, Paterswolde, Eelderwolde

Wethouder H. Berends (PvdA)

Portefeuilles: inkomen, zorg en ondersteuning
Wet maatschappelijke ondersteuning, sociale zaken, welzijn, schuldhulpverlening, volksgezondheid, zorg, jeugdzorg (incl. de decentralisaties), sport.

Gebiedsgericht werken: Zuidlaren

Wethouder T.J. Wijbenga (CDA)

Portefeuilles:
wegen, verkeer en vervoer, mobiliteit (incl. Regiovisie), GAE, arbeidsmarktparticipatie (incl. participatiewet), afval, riolering en waterhuishouding, openbare verlichting, milieu, natuur, landschap en landbouw, internationale samenwerking en EU-gelden.

Gebiedsgericht werken: Groningen Airport Eelde en Transferium

1.

ALGEMEEN BESTUUR

De gemeente vervult verschillende rollen. Bijvoorbeeld de rol van dienstverlener, maar ook die van handhaver van regelgeving, initiatiefnemer voor het verbeteren van onze leefomgeving of die van ontwikkelaar van nieuwe wijken. Dat leidt er toe dat de gemeente ten opzichte van de burger niet altijd hetzelfde gezicht toont. Want regels handhaven is nu eenmaal wat anders dan samen met de buurt een speelplaats aanleggen.

Dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen

De gemeente Tynaarlo is van haar inwoners. Het lokaal bestuur is daadkrachtig en gedragen, dienend en transparant.

Verantwoordelijkheden worden duidelijk onderscheiden en we streven naar een korte procesgang en goede coördinatie. Hierbij stimuleren en ondersteunen we initiatieven uit de samenleving en zelforganisatie.

De vraag van onze inwoners staat centraal in ons handelen. Wij nemen de ruimte om oplossingsgericht te werken en staan hier ook voor als gemeentebestuur. Een persoonlijke en klantgerichte benadering staat voorop, net als het actief betrekken van onze inwoners. Dat willen we bij de ontwikkeling en uitvoering van het gemeentelijk beleid in een zo vroeg mogelijk stadium doen. Op alle beleidsterreinen wordt daarom actief gezocht naar succesvol gebleken participatiemethoden. Waar dat mogelijk en zinvol is, worden deze methoden overgenomen.

Er wordt veel gesproken over overbodige regelgeving. Wij vinden dat de gemeente de mogelijkheid moet bieden aan ondernemers

en inwoners om deze overbodige regels te melden. Dat kunnen we bijvoorbeeld doen via een Meldpunt Overbodige Regels (MOR).

Communicatie

Het college wil transparant werken en betrouwbaar zijn. Dat vraagt om toegankelijk en controleerbaar bestuur. Hierbij is een zo goed mogelijke communicatie met de betrokkenen van groot belang. Wij betrekken ze op tijd en op een serieuze manier bij de besluitvorming. Uitgangspunt daarbij is het vertrouwen in de eigen kracht van mensen. Om de toegankelijkheid van het bestuur te vergroten willen we als college open spreekuren houden.

Samenwerking

Tynaarlo is sinds de Drentse gemeentelijke herindeling van 1998 een zelfstandige gemeente. We participeren in diverse gemeenschappelijke regelingen en vrijwillige samenwerkingsverbanden met andere gemeenten of instellingen. Op deze wijze zijn wij goed in staat om onze taken naar tevredenheid uit te voeren. Algemeen geldt dat een samenwerking met andere gemeenten of instellingen duidelijk aanwijsbare meerwaarde moet opleveren voor Tynaarlo. Die meerwaarde moet worden uitgedrukt in kwaliteitsverhoging en/of kostenverlaging.

Internationale samenwerking

Internationale samenwerking beschouwen wij primair als taak van de rijksoverheid. Daarbij komt dat dankzij de moderne communicatiemiddelen, burgers steeds meer in staat zijn om internationale contacten aan te gaan.

Onze nationale wetgeving wordt steeds meer beïnvloed door de Europese Unie. Bijvoorbeeld op het gebied van de natuur zijn veel van onze regels rechtstreeks afkomstig uit Brussel. Niet alleen regels komen steeds meer uit Brussel, maar ook allerlei mogelijkheden voor financiële ondersteuning. In combinatie met provinciale middelen is dit mogelijk een bron om door middel van cofinanciering extra inkomsten te genereren. Wij willen deze mogelijkheden in kaart brengen en waar mogelijk gebruiken.

Bedrijfsvoering

We streven naar een optimale balans tussen de (nieuwe) taken van de gemeente en de aanwezige competenties en kwaliteiten van de gemeentelijke organisatie.

DENKRICHTING

- > Kerntakendiscussie
- > Beoordeling van effectiviteit en toegevoegde waarde van samenwerkingsverbanden
- > Evalueren vergaderstructuur en -cultuur
- > Heldere structuren (intern en extern) voor wat betreft rollen en verantwoordelijkheden
- > Tijdige en zorgvuldige afhandeling van verzoeken en klachten van burgers
- > Optimale communicatie met betrokkenen (tijdig en serieus betrekken bij besluitvorming)

2.

OPENBARE ORDE & VEILIGHEID

Veiligheid beschouwen wij als een kerntaak van de overheid. Wij zijn verantwoordelijk voor het handhaven van wetten en regels op het gebied van openbare orde en veiligheid.

Veiligheid creëer je samen
Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid en maken we met elkaar. Dat doen we door duidelijke afspraken te maken over hoe we met elkaar en met onze omgeving omgaan. Vervolgens moeten we er samen voor zorgen dat iedereen zich ook aan die afspraken houdt. Onze buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's) dragen daaraan bij. Algemeen geldt: voorkomen is beter dan genezen.

De gemeente zorgt daarnaast voor adequate brandweezorg -ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Drenthe (VRD)-, rampenbestrijding en crisismanagement.

DENKRICHTING

- > Stevige aanpak van diegenen die veiligheid en openbare orde verstoren
- > Stimuleren van koppeling tussen onderwijs, welzijn, cultuur, zorg en sport om probleemgedrag van jongeren zo vroeg mogelijk te signaleren
- > Overlastgevende jongeren en hun ouders worden verantwoordelijk gesteld voor hun gedrag
- > Aandacht voor scholing op het gebied van crisismanagement en rampenbestrijding
- > Aandacht voor veilige openbare ruimte

3.

VERKEER & MOBILITEIT

Wij accepteren dat de auto in onze plattelandsgemeente een rol van betekenis heeft die verder zal toenemen. Niet onze hele gemeente zal door openbaar vervoer kunnen worden ontsloten. Daar waar als gevolg van de demografische ontwikkeling sprake is van bevolkingskrimp, is het mogelijk dat er onvoldoende draagvlak zal zijn om alle voorzieningen in stand te houden. Hiermee komt ook de leefbaarheid in sommige kernen mogelijk onder druk. Daarom gaan wij primair voor de bereikbaarheid van de voorzieningen (onderwijs, werken winkelplek), onder meer met behulp van een fijnmazig netwerk van openbaar vervoer, in plaats van de voorzieningen ten koste van veel geld in stand te houden.

Groningen Airport Eelde
We zijn aandeelhouder van Groningen Airport Eelde. Zo houden

wij een zekere betrokkenheid bij deze voorziening. Wij willen ook betrokken zijn bij de verdere ontwikkeling van het voorterrein dat -samen met de luchthaven- zowel van belang is voor verkeer & mobiliteit als voor economie & werkgelegenheid.

Onderhoud van wegen

Het onderhoud van onze wegen verdient de komende jaren nadrukkelijk onze aandacht. We naderen op sommige plaatsen het absolute minimum kwaliteitsniveau. Vanuit het veiligheidsoogpunt zullen we maatregelen moeten nemen, te beginnen met de hoofd- en ontsluitingswegen. Verder hechten we belang aan voor de doelgroep veilige routes naar de scholen.

Regiovisie

In het kader van de Regiovisie zal er nabij De Punt een transferium worden aangelegd om de

doorstroming van het verkeer van en naar Groningen blijvend te faciliteren. De stand van zaken, de standpunten, rol, taak en bevoegdheden worden helder in kaart gebracht voor definitieve besluitvorming. Wij willen actief blijven deelnemen in de Regiovisie, zeker nu er kortgeleden onder andere meer focus is aangebracht op de bereikbaarheid.

DENKRICHTING

- > Betrokkenheid bij de ontwikkeling van het voorterrein van GAE
- > Hoogwaardige fietsverbindingen
- > Afstemmen van taak en budget van wegenonderhoud in relatie tot het gewenste BOR-niveau, waarbij veiligheid een belangrijk onderdeel is

4.

ECONOMIE, RECREATIE & ARBEIDSMARKTBELEID

Een gezonde economie vormt de basis voor het in stand kunnen houden van een hoog voorzieningenniveau en voldoende werkgelegenheid. Ondernemers zijn onmisbaar voor een gezonde economische toekomst. Het zijn de ondernemers die investeren in nieuwe ideeën en innovatieve technieken. Het zijn de ondernemers die banen creëren.

Integrale aanpak

De komende jaren werken we toe naar een integrale aanpak van economische zaken, recreatie en toerisme, creatieve industrie en arbeidsmarktbeleid. Wij willen een gemeente zijn die aantrekkelijk is als vestigingsplaats voor ondernemers. Een krachtige en actieve bedrijvencontactfunctionaris ondersteunt het particulier initiatief en begeleidt de ondernemer door het gemeentelijk apparaat naar alle benodigde vergunningen en relevante wettelijke regelgeving.

Toerisme

Toerisme is een van de speerpunten in het kader van economische ontwikkeling. Onze gemeente leent zich namelijk uitstekend voor recreatie en toerisme. Door het realiseren en onderhouden van een goed netwerk van wandel-, fiets- en ruiterspaden versterken we dit. Daarnaast investeren we in diverse gebieden en projecten zoals het Drentse Aa-gebied en het project Geopark de Hondsrug. Zo blijft de gemeente aantrekkelijk

voor toeristen en daarmee ook voor ondernemers. Tynaarlo neemt deel aan samenwerkingsverbanden als het Meerschop Paterswolde, de Zuidlaardermeer-gemeenten en het Recreatieschap Drenthe. Hiermee benadrukken we ons bewustzijn dat we als gemeente deel uitmaken van een toeristisch en recreatief netwerk dat zich uitstrekt over de gemeentegrenzen heen.

Arbeidsmarktbeleid en decentralisatie participatiewet

Wij vervullen een voorbeeldfunctie als het gaat om het bieden van stageplaatsen. Zo is er al een begin gemaakt met het bieden van arbeidsplaatsen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Samen met het bedrijfsleven willen wij zoeken naar mogelijkheden om de benodigde arbeidsplaatsen -voortvloeiend uit het sociaal akkoord- te realiseren. Het moet nog duidelijk worden in welke mate de taken van Alescon en ISD gaan wijzigen en wat de financiële gevolgen hiervan zullen zijn. Als gemeente hebben wij een verantwoordelijkheid voor diegenen die niet aan het arbeidsproces kunnen deelnemen.

Boeren moeten kunnen boeren

Het nieuwe Europese landbouwbeleid, zoals het opheffen van diverse quota, heeft gevolgen voor de agrarische ondernemers in onze gemeente. Wij zijn van mening dat agrarische ondernemers hun inkomen primair uit de bedrijfsvoering moeten kunnen halen. We willen ruimte

geven, wanneer dat mogelijk en noodzakelijk is. Dat geldt ook voor nevenactiviteiten. Agrariërs leveren een waardevolle bijdrage aan het onderhouden van ons landschap. In ruimtelijk opzicht zullen de bedrijfsgebouwen en aanverwante zaken zo veel mogelijk landschappelijk ingepast moeten worden. Wij vinden dat innovatieve en perspectiefvolle bedrijven onder deze randvoorwaarde moeten kunnen groeien. Actuele bestemmingsplannen moeten hiervoor, daar waar mogelijk, ruimte bieden. Verder willen we ruime mogelijkheden bieden om leeggekomen agrarische gebouwen een nieuwe bestemming te geven.

DENKRICHTING

- > Stimuleren van individueel én collectief ondernemerscontact, mede door intensivering van de functie van de bedrijvencontactfunctionaris
- > Stimuleren en faciliteren van samenwerkingen
- > Aandacht voor lokale bedrijven bij inkoopbeleid
- > Verruiming gebruiksmogelijkheden leegkomende agrarische gebouwen
- > Optimalisering van toegankelijkheid van snel internet
- > Gemeente vervult een voorbeeldfunctie in het bieden van werk- en stageplaatsen

5.

ONDERWIJS

Onderwijs is van belang voor de ontwikkeling van alle mensen, jong en oud. Onderwijs, sport en cultuur vormen samen de basis als het gaat om het creëren van gelijke kansen voor de jeugd om zich te ontwikkelen.

Goede zorgstructuur en terugdringen schoolverzuim

De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs ligt bij het onderwijsveld zelf. Dit wordt gemonitord door de onderwijsinspectie. De verantwoordelijkheid voor het basisonderwijs en de leerkrachten ligt in eerste instantie bij de verschillende stichtingen voor basisonderwijs. De school moet een veilige plek zijn waar kinderen zich thuis voelen. Het schoolplein is een sociale ontmoetingsplek. Scholen vervullen een belangrijke

rol in het vroegtijdig signaleren van pesten, huiselijk geweld, en andere misstanden die het welzijn van kinderen raken. Samen met het onderwijs en met de ouders zetten wij ons in voor een goede zorgstructuur rondom de scholen en maken we ons ook sterk voor het verder terugdringen van schoolverzuim.

Dynamische scholen

Onderwijshuisvesting is een kerntaak van de gemeente. Wij willen dat onze schoolgebouwen voldoen aan alle technische en functionele voorwaarden om goed onderwijs te kunnen bieden. We zetten, in samenspraak met gebruikers, vaart achter een realistische benadering van schoolhuisvesting. Multifunctionaliteit en flexibiliteit wordt in tijden van

teruglopende aantallen leerlingen steeds belangrijker. Vanwege het toenemend gebruik van buitenschoolse opvang in en bij de schoolgebouwen hechten we belang aan ruime en groene school- en speelpleinen. Verder zetten we ons in voor optimale bereikbaarheid en veiligheid bij scholen, door een veilige verkeerssituatie en voldoende parkeerruimte.

DENKRICHTING

- > Flexibele en functionele schoolgebouwen
- > Groene en ruime schoolpleinen
- > Aantrekkelijke ruimte voor 7 tot 7 beleid
- > Optimalisering van verkeersveiligheid en parkeren bij scholen

6.

SOCIALE SAMENHANG & LEEFBAARHEID

We streven naar een samenleving waarin mensen de ruimte krijgen om hun leven in te vullen zoals zij dat willen. Gezamenlijk dragen wij de verantwoordelijkheid om iedereen in onze gemeente te kunnen laten meedoen aan het maatschappelijke leven. Of het nu gaat om sport, cultuur, de sociale omgeving of om werk. Mensen die tijdelijk of permanent niet volledig zelfstandig kunnen functioneren behoeven ondersteuning. Voor een deel moet de gemeente die ondersteuning bieden.

Analyse en herijking Integraal Accommodatie Beleid (IAB)

Ons gemeentelijk vastgoed voor welzijn, onderwijs en sport is sterk verouderd en vraagt om groot onderhoud. Wij kiezen daarom voor een uitgebreide analyse en herijking van nut, noodzaak en gehanteerde uitgangspunten van het IAB-beleid. De geplande MFA in Groote Veen zal in de herijking een voorrangspostie krijgen.

Sociale structuur op wijk- en buurtniveau versterken

Als gemeente krijgen we een aantal zorgtaken overgeheveld van het rijk. De zogeheten transities in het sociale domein. Hierbij wordt gekort op de budgetten. Om de opgelegde harde besparingen in het sociale domein te kunnen realiseren en om ideologische redenen vinden wij het noodzakelijk en gewenst dat inwoners elkaar meer gaan ondersteunen in diverse behoeften. Hiervoor willen we de sociale structuur op wijk- en buurtniveau versterken. Eén methode is het creëren van een gezamenlijk belang, bijvoorbeeld een energieproject. Hierbij is het een voorwaarde dat men elkaar fysiek kan ontmoeten. De gemeente heeft hierbij een aanjagende functie.

Bevorderen van gezondheid, ontspanning en gemeenschapszin

Wij zorgen voor adequate sportvoorzieningen. Deze voorzieningen worden met en door gebruikers in stand gehouden. Met het oog op sportdeelname van jeugd en jongeren blijven we het Sportpret-programma voorlopig aanbieden. Want jong geleerd, is oud gedaan. Op termijn dragen wij de uitvoering ervan geleidelijk over aan de sportverenigingen.

Creatieve Kunsten

Kunst en cultuur hebben een stimulerende en verbindende functie. Het levert een bijdrage aan de vitaliteit en de leefbaarheid in onze gemeente. In tijden van financiële krapte vraagt behoud van voorzieningen om inventiviteit en gezamenlijke inspanningen. Wij gaan in beginsel uit van de eigen kracht van verenigingen en individuen en zien het als onze taak om hierin een stimulerende, verbindende en faciliterende rol te spelen. We streven naar een optimale verbinding met andere sectoren, zoals toerisme, onderwijs, zorg en welzijn. Daarnaast kunnen cofinanciering en initiatieven op het gebied van de zogenaamde creatieve industrie een belangrijke rol gaan spelen om beleving van kunst en cultuur binnen onze gemeente bereikbaar en aantrekkelijk te houden. Wij verwachten dat dit een impuls zal geven aan het culturele leven, maar ook aan de economische ontwikkeling binnen onze gemeente.

Cultuureducatie

Wij vinden het van belang dat kinderen op jonge leeftijd bewust in aanraking komen met kunst en cultuur. Op school moeten zij kennis kunnen maken met

bijvoorbeeld performance, theater, beeldende kunst, dans en muziek. Ons doel is om lokale verenigingen en kunstenaars een rol te geven in de cultuureducatie tijdens schooltijd en in naschoolse opvang. We willen hierbij nagaan wat de effecten zijn van het inzetten van de combinatiefunctionaris voor cultuur.

DENKRICHTING

- > Faciliteren bij het vinden van accommodatie (publiek of privaat) waar mensen elkaar op buurt- of wijkniveau kunnen ontmoeten
- > Accommodatiebeleid herijken (bezetting, bezuiniging en noodzakelijk onderhoud)
- > Evaluatie combinatiefunctionaris, sportpret in relatie tot resultaatverplichtingen
- > Voor problemen die mensen kunnen belemmeren deel te nemen aan het maatschappelijk leven bestaat binnen de WMO een collectieve oplossing
- > Overwegen om aan te melden als culturele gemeente van Drenthe
- > Rol van musea versterken in verband met cultuureducatie
- > Herstructurering van cultuureducatie op scholen
- > Wij willen aansluiten bij financieringsmogelijkheden van andere overheden zoals de provincie met haar plattelandsfonds
- > Vrijwilligerswerk wordt zoveel mogelijk gestimuleerd en bevordert wordt dat vrijwilligers een vergoeding ontvangen voor hun inzet.
- > Mantelzorgers worden ondersteund.

7.

INKOMENSVOORZIENING & SOCIALE DIENSTVERLENING

We vinden het belangrijk dat iedereen in onze gemeente kan meedoen aan het maatschappelijke leven. Of dat nou gaat om sport, cultuur, de sociale omgeving of werk. Wij helpen de mensen door eventuele belemmerende drempels zoveel mogelijk weg te nemen. Daar waar mensen toch nog problemen ondervinden, fungeert de gemeente als vangnet.

Om dit te realiseren hebben wij een breed pakket van voorzieningen beschikbaar binnen de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Deze voorzieningen willen we zoveel mogelijk collectief organiseren. Waar dat niet kan, zorgen we voor een oplossing op maat. Zo staat niet langer het verstrekken van voorzieningen centraal, maar juist het samen zoeken naar oplossingen om te kunnen blijven participeren in de maatschappij. Het aanbod verschuift daarbij niet alleen van individueel naar collectief maar ook van zorg naar ondersteuning. Het beleid en de financiën rondom de Participatiewet en de begeleiding van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten pakken we in de voorbereiding naar de decentralisatie van taken integraal aan.

Overheveling van taken

Taken op het vlak van WMO, Jeugdzorg en participatie worden door de rijksoverheid doorgegeven aan gemeenten onder forse kortingen (circa 2,2 miljoen euro).

Wij bereiden ons hierop voor. Een belangrijk instrument dat we hiervoor verder willen ontwikkelen zijn de sociale teams. Die teams integreren diverse deskundigheid en komen tot stand via natuurlijke ontwikkeling. Ze vormen de spil in het netwerk van dienst- en hulpverlening. Goede zorg begint volgens ons bij bereikbare en toegankelijk voorzieningen van goede kwaliteit. Integraliteit en continuïteit zijn hierbij belangrijk.

Armoede bestrijden, minima beleid en inkomensvoorziening handhaven

Overleven op of onder het bestaansminimum vergt zoveel energie, dat er geen ruimte is voor zelfontplooiing. Kinderen die onder deze omstandigheden opgroeien, kunnen zich nauwelijks aan die omstandigheden ontworstelen. De volgende generatie is daarom als het ware voorbestemd om in armoede en sociaal isolement op te groeien. Er is sprake van een armoedeklem. Daarom willen we deze groep materieel ondersteunen en moet onze inspanning erop gericht zijn dat deze mensen een inkomen uit werk kunnen verwerven.

Gezonde leefstijl

Met een gezonde leefstijl zijn veel gezondheidsproblemen te voorkomen en blijft de druk op de gezondheidszorg hanteerbaar. Met jeugd als speerpunt van ons beleid zetten wij ons met name in voor het voorkomen van overgewicht en

het terugdringen van psychosociale problematiek bij middelbare scholieren.

Opvoeding

De jeugd heeft de toekomst. Ieder kind heeft recht om ongestoord op te groeien in een veilige omgeving. Een goede opvoeding biedt kansen voor ontwikkeling van talenten en maakt jongeren tot verantwoordelijke burgers. Ouders zijn daarvoor in de eerste plaats verantwoordelijk. We willen af van het verschijnsel dat allerlei maatschappelijke en opvoedingsproblemen een onnodige medische component krijgen. Door tijdig in te grijpen en verbindingen te leggen met andere levensdomeinen (zoals school en sociaal netwerk) verbetert niet alleen de kwaliteit van leven van het kind en een gezin, maar bespaart het de samenleving ook geld.

DENKRICHTING

- > Versterking eerstelijnszorg en eerstelijns gezondheidscentra (goede samenwerking met onder andere huisartsen en zorgverzekeraars)
- > Doorbreken van het patroon dat armoede van generatie op generatie wordt doorgegeven
- > Van mensen met een uitkering wordt -waar realistisch- een maatschappelijke tegenprestatie gevraagd

8.

GEZONDE LEEFOMGEVING

Wij zijn ons ervan bewust dat ook generaties na ons op deze aarde moeten kunnen leven en werken in een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving. Dit vraagt van ons dat wij maximaal inzetten op zaken als hergebruik (cradle-to-cradle) en zuinig omgaan met fossiele brandstoffen. Een middel om inwoners bewust te maken van de hoeveelheid afval die ze produceren is het DIFTAR-systeem. Op deze manier brengen we ook de hoeveelheid afval terug. Door afval te beschouwen als grondstof voor nieuwe producten of energie kunnen we ook opbrengsten genereren. De inwoners plukken ook de vruchten van deze opbrengsten.

Met het oog op de duurzaamheid willen wij initiatieven die daaraan bijdragen ondersteunen. We creëren een plek waar inwoners terecht kunnen voor informatie en voorlichting over energiebesparing en aanverwante zaken. Voor de

exacte invulling hiervan werken we samen met derden zoals bijvoorbeeld de Natuur- en Milieufederatie. Ook kunnen wij zelf met onze gemeentelijke gebouwen een voorbeeldfunctie vervullen.

Wij willen onderzoeken of we (delen van) het groenonderhoud kunnen privatiseren onder meer door wijken en buurten de gelegenheid te geven dit -met behulp van de gemeente- zelf op te pakken. In het algemeen hanteren wij voor een aantal zaken die onder de gezonde leefomgeving vallen, zoals riolering en waterbeheer, een sober en doelmatig beheer. De komende jaren staan wij voor grote investeringen in de vervanging van rioleringen.

Het landschap vormt één van de aantrekkelijke elementen in ons gebied, met als kern het Drentse Aa gebied. Om die reden blijven wij projecten op het gebied

van landschapsonderhoud -voor zover dit de instandhouding betreft- ondersteunen. Stilstand op dit gebied betekent al snel achteruitgang.

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) is de nieuwe dienst op provinciaal niveau waar provincie en gemeenten samenwerken en waar de wettelijke taken op het gebied van milieu zijn ondergebracht. Wij zullen de kostenontwikkeling bij de RUD nadrukkelijk volgen.

DENKRICHTING

- > Onderzoek naar prijsdifferentiatie tussen groen en grijs afval en alternatieven voor groenafvalverwerking
- > Er wordt een informatiepunt energiebesparing ingericht
- > Borgen niveau landschap
- > Onderzoek naar groenonderhoud door burgers

9.

RUIMTELIJKE ORDENING & VOLKSHUISVESTING

Tynaarlo heeft ruimtelijk gezien een ideale ligging. Het combineert goede stadsvoorzieningen van Groningen en Assen met een prachtige woonomgeving. De Koningsas tussen Assen en Groningen is aangewezen als investeringsgebied. Dit geeft ons een kans om onze ruimtelijke voordelen verder uit te werken.

Vooruit denken

We streven naar samenhang in het lokale omgevingsbeleid. Duurzaamheid vormt daarbij de rode draad. Ruimtelijke plannen omvatten een integrale, verantwoorde en evenwichtige verbinding van bouwen, milieu (water, lucht en grond), landschap, natuur, cultuurhistorie en economie. Daarnaast bevorderen wij innovatieve en groene projecten. Een zo hoog mogelijke kwaliteit van de inrichting van de ruimte draagt bij aan duurzaamheid. We kunnen daarvoor in gebieden die niet zijn aangewezen als beschermd dorpsgezicht, de nodige individuele vrijheid laten aan burgers en bedrijven. Welstandseisen zijn wel geboden in gebieden met een aangewezen historische waarde en monumenten, bijvoorbeeld vanwege de aantrekkingskracht

voor toerisme en recreatie.

Wonen naar wens

De behoefte aan woningen in onze gemeente is door de jaren heen veranderd en verschilt sterk binnen onze gemeentegrens. We moeten rekening houden met krimp, ontgroening en vergrijzing. Maatwerk zoals onder andere grondgebonden levensbestendige woningen lijkt met name in die gebieden aan de vraag te kunnen voldoen. Naast het voorkomen van bouwen voor leegstand willen wij door het stimuleren van duurzaam bouwen en renovatie, verspilling tegengaan.

Realistische plannen

Wij voeren een realistisch planologisch beleid. Dat begint met (door)ontwikkelen van (bouw)plannen op grond van de reële behoeften. Dat vraagt meer vraaggerichte en op de marktontwikkeling aangepaste bouwprogramma's. Verder voeren we een actief grondbeleid. We stemmen bouwontwikkeling af op de woningvraag, demografische ontwikkeling en de marktontwikkeling. Daarnaast willen wij het omzetten van functies van bijvoorbeeld leegstaande bedrijfsgebouwen

gemakkelijker maken door bestemmingsplannen en regelgeving flexibeler te maken. Hergebruik, inbreiding en verbouw verdienen aandacht naast nieuwbouw.

Bruisende dorpskernen

In werkelijke samspraak met inwoners en ondernemers zoeken we naar een invulling voor een aantrekkelijk en groen straatbeeld. Het is ons doel om samen te komen tot een openbare ruimte die uitnodigt tot het organiseren van creativiteit en gezelligheid. We zetten ons in voor het voorkomen en bestrijden van leegstand en verloedering in de dorpskernen.

DENKRICHTING

- > Bevorderen innovatieve en groene projecten
- > Verlagen regeldruk voor duurzaamheids- en innovatieve initiatieven
- > Transformatie van functies van leegstaande bedrijfsgebouwen flexibiliseren
- > Hergebruik, inbreiding en verbouw verdienen aandacht naast nieuwbouw
- > Inbreiding voor uitbreiding
- > Stimuleren ruimte voor ruimteregeling

10.

FINANCIËLE ONTWIKKELING

De komende jaren staan in het teken van zwaar weer op financieel gebied. We staan voor een grote opgave. Hoe krijgen we de begroting op tijd sluitend voor 2015, maar ook in meerjarig perspectief conform de geldende voorschriften? De bezuinigingen die gerealiseerd moeten worden lopen op van 1,6 miljoen in 2015 tot ruim 2,2 miljoen in 2017. Om ons werk in een financieel onzekere tijd goed uit te kunnen voeren, is een helder en transparant financieel beleid een voorwaarde.

Voldoende financiële weerstand

Onze gemeente kent grote en ook risicovolle projecten. Daarnaast bestaat grote onzekerheid over de gevolgen van de transities in het sociale domein. Uitvoering van deze projecten en dit beleid brengt financiële risico's met zich mee. Wij willen een adequate risicoafdekking realiseren (100%). Om de effecten van deze risico's op te kunnen vangen is het noodzakelijk om over voldoende weerstand te beschikken. Financiële tegenvallers kunnen dan worden opgevangen zonder schadelijke gevolgen voor andere projecten en taken.

OZB stijgt komende 4 jaar niet meer dan trendmatig

Onze dienstverlening dient kostendekkend te zijn. Dat vraagt om een scherpe en transparante kostentoe rekening. Het profijtbeginsel, ofwel het principe waarbij de gebruiker betaalt, is hierbij richtinggevend. Wij zijn ons ervan bewust dat iedereen is getroffen door de financiële crisis. Daarom is uitgangspunt van het college dat onze lokale belasting, de Onroerend Zaak Belasting niet meer dan trendmatig zal stijgen de komende 4 jaar.

Sluitende begroting in meerjarig perspectief

Via herstructurering van budgetten en duidelijke accenten op beleid, zullen we de begroting in meerjarig perspectief sluitend maken. In 2015 realiseren we een sluitende begroting, door een combinatie van:

- lucht uit de begroting / vrijval van onbenutte budgetten
- taken niet meer uitvoeren
- kritische blik op budgetten
- ophoging taakstelling bedrijfsvoering
- financieel-technische optimalisatie met duidelijk onderscheid tussen de korte en lange termijn

DENKRICHTING

- > Overheveling van taken (transities) wordt -in meerjarig perspectief gezien- budgettair neutraal uitgevoerd
- > Om een sluitende begroting te kunnen realiseren voor 2016 en verder vindt herijking plaats van diverse beleidsterreinen
- > Geen nieuw beleid zonder financiële dekking, waarbij structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten
- > Behoud financiële reservepositie en een adequate risicoafdekking
- > Herijking subsidiebeleid
- > In de begrotingscyclus zijn er twee momenten waarop geld wordt verdeeld en budgetten worden vastgesteld. Bij de begroting in oktober en de voorjaarsnota in mei, waarbij dan ook het resultaat van de jaarrekening betrokken kan worden

11.

SAMENWERKING

College en coalitie
gemeente Tynaarlo
Bestuursperiode
april 2014 t/m maart 2018

Samenwerking in de coalitie
Dit collegemanifest is geldig gedurende de bovenvermelde periode. De coalitiepartijen VVD, D66, PvdA en CDA verbinden zich om dit collegeprogramma uit te voeren en om te zetten naar concrete politieke bestuursactiviteiten. De partners dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de inhoud en uitvoering van het gehele programma.

De coalitiepartijen zullen regelmatig onderling afstemmen teneinde de consensus te bewaken, zo nodig te herstellen, aangaande de uitvoering van het collegeprogramma en aangaande politieke actuele issues. Bij dit coalitieoverleg zijn portefeuillehouders uit het college aanwezig, evenals fractieleden en steunfractieleden. Een frequentie

van 4 maal per jaar wordt hierbij aanbevolen, waarbij in ieder geval coalitieoverleg plaatsvindt rondom de behandeling van de perspectievennota en de begroting.

Samenwerking tussen de fracties
In beginsel volgen de fracties de afgesproken denkrichtingen zoals vastgelegd in het collegeprogramma. Indien een fractie op grond van eigen opvattingen, dualistische politieke standpunten, tot de afweging komt om een voorstel vanuit het college niet of gedeeltelijk niet te ondersteunen (verdeeld stemmen) dan wordt van dit voornemen tijdig melding gedaan aan de coalitiepartners en aan het college.

Omgang met oppositiepartijen
Een sterke democratie tracht zoveel als mogelijk is rekening te houden met redelijke wensen en argumenten van oppositiepartijen. Het college bewaakt de belangen van de gehele bevolking van de gemeente, ook wanneer deze belangen betrekking hebben op

democratische minderheden. Het college en de coalitie zullen met regelmaat de oppositiepartijen uitnodigen om tot voorstellen te komen die in het belang zijn van de (economische en sociale) ontwikkeling van de gemeente Tynaarlo.

Open verhoudingen
Er is sprake van open verhoudingen en onderling overleg. Dit kan zo vaak als nodig wordt geacht door één van de collegeleden. Verder is er regelmatig aandacht voor zowel het persoonlijk functioneren binnen het college, als het functioneren van het team.

Besluiten van het college worden genomen in collegiaal bestuur. Invulling aan taken wordt gegeven vanuit een duidelijke financiële kaderstelling, waarover volledige consensus bestaat. Het college straalt eenheid en partnership uit. Portefeuillehouders handelen om het collegeprogramma uit te voeren en worden niet gekenmerkt door partijpolitiek handelen.

